

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 17. februarja 2011*

V zadevi C-494/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Commissione tributaria provinciale di Alessandria (Italija) z odločbo z dne 18. novembra 2009, ki je prispela na Sodišče 1. decembra 2009, v postopku

Bolton Alimentari SpA

proti

Agenzia delle Dogane – Ufficio delle Dogane di Alessandria,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, D. Šváby, E. Juhász, G. Arestis in T. von Danwitz (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: J. Mazák,
sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorica,

* Jezik postopka: italijanščina.

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 9. decembra 2010,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Bolton Alimentari SpA M. Merola in C. Santacroce, odvetnika,
- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj z G. Albenziom, avvocato dello Stato,
- za Evropsko komisijo L. Bouyon, D. Recchia in B.-R. Killmann, zastopniki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 239 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne

20. novembra 2006 (UL L 363, str 1, v nadaljevanju: carinski zakonik), ter členov od 308a do 308c in 905 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 (UL L 253, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 214/2007 z dne 28. februarja 2007 (UL L 62, str. 6, v nadaljevanju: uredba o izvajanju).

- 2 Ta predlog je bil vložen v sporu med družbo Bolton Alimentari SpA (v nadaljevanju: Bolton) in Agenzia delle Dogane – Ufficio delle Dogane di Alessandria (v nadaljevanju: Agenzia) zaradi izključitve družbe Bolton iz tarifne kvote, ki je bila odprta v nedeljo, 1. julija 2007, to je na dan, ko so italijanski carinski uradi zaprti, in je bila izčrpana še istega dne.

Pravni okvir

- 3 Člen 239 carinskega zakonika določa:

„1. Uvozne ali izvozne datatve se lahko povrnejo ali odpustijo v drugih primerih, kot so predvideni v členih 236, 237 in 238:

- ki se morajo določiti skladno s postopkom odbora;

- ki izhajajo iz okoliščin, pri katerih ne gre niti za malomarnost niti za goljufivo ravnanje udeleženega. Primeri, v katerih je mogoče uporabiti to določbo, in podrobnosti postopka, ki jih je treba v ta namen upoštevati, se določijo skladno s postopkom odbora. Povračilo ali odpust sta lahko odvisna od izpolnjevanja posebnih pogojev.

2. Povračilo ali odpust dajatev zaradi razlogov, opisanih v odstavku 1, se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka dvanajstih mesecev, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila teh dajatev dolžniku.

[...]“

4 Člen 308a uredbe o izvajanju določa:

„1. Če določba Skupnosti predvideva odpiranje tarifnih kvot, se te, razen če ni drugače določeno, upravljajo po kronološkem redu datumov, kakor so bile sprejete deklaracije za sprostitev v prosti promet.

[...]

4. Ob upoštevanju odstavka 8 Komisija dodeli količine na podlagi datumov, ko so bile sprejete zadevne deklaracije za sprostitev v prosti promet, če to dovoljuje preostala količina zadevne tarifne kvote. Prednostni vrstni red se ugotovi v skladu s kronološkim redom datumov prejema.

5. Države članice Komisiji nemudoma sporočijo vse veljavne zahteve za črpanje. Ta sporočila vsebujejo datum iz odstavka 4 in natančno količino, zaproseno v zadevni carinski deklaraciji.

[...]

7. Če so zaprosene količine za črpanje tarifne kvote večje od preostale razpoložljive količine, se količina dodeli sorazmerno z zaproseno količino.

8. Za namene tega člena se šteje, da je carinski organ 1., 2. in 3. januarja prejete deklaracije prejel 3. januarja. Če pa je kateri koli od teh dni sobota ali nedelja, se šteje, da je bila deklaracija prejeta 4. januarja.

[...]“

5 Člen 308b uredbe o izvajanju določa:

„1. Komisija opravi razdelitev vsak delovni dan razen:

– v dneh, ki so prazniki za institucije Skupnosti v Bruslju, [...]

[...]

2. Ob upoštevanju člena 308a(8) se pri dodelitvi upoštevajo vse neodgovorjene prošnje, ki se nanašajo na deklaracije za sprostitev v prosti promet, sprejete do vključno dveh dni pred dodelitvijo, in ki so bile posredovane Komisiji.“

6 Člen 308c uredbe o izvajanju določa:

„1. Tarifna kvota se šteje za kritično, takoj ko je uporabljenih 90 % začetne količine ali po presoji pristojnih organov.

2. Ne glede na odstavek 1 se šteje tarifna kvota za kritično že od dneva odprtja v vsakem od naslednjih primerov:

[...]

(c) če je bila enakovredna tarifna kvota, odprta v predhodnih dveh letih, izčrpana zadnji dan ali pred zadnjim dnem tretjega meseca kvotnega obdobja ali je imela večjo začetno količino kakor obravnavana tarifna kvota.

[...]“

7 Člen 899 uredbe o izvajanju določa:

„1. Če carinski organ, ki sprejema odločitev, ugotovi, da [...] vloga za povrnitev ali opustitev, ki mu je bila predložena v skladu s členom 239(2) [carinskega] [z]akonika:

- temelji na razlogu, ki ustreza eni od okoliščin, navedenih v členih od 900 do 903, in da te okoliščine niso posledica prevare ali očitne malomarnosti zadevne osebe, mora povrniti ali odpustiti znesek zadevnih uvoznih ali izvoznih dajatev,
- temelji na razlogu, ki ustreza eni od okoliščin, navedenih v členu 904, ni dolžan povrniti ali odpustiti zneska zadevnih uvoznih ali izvoznih dajatev.

2. V drugih primerih, razen v tistih, ko je treba Komisiji predložiti dokumentacijo v skladu s členom 905, se carinski organ, ki sprejema odločitev, sam odloči, ali bo priznal povrnitev ali opustitev uvoznih ali izvoznih dajatev, če gre za posebno situacijo kot posledico okoliščin, v katerih zadevno osebo ni mogoče obdolžiti za prevaro ali očitno malomarnost.

Če se uporablja člen 905(2), druga alineja, se carinski organi lahko odločijo, da ne bodo priznali povrnitve ali opustitve zadevnih dajatev do konca postopka, ki se je začel v skladu s členi od 906 do 909.

[...]“

8 Člen 905 uredbe o izvajanju določa:

„1. Če je vloga za povrnitev ali opustitev, ki je bila predložena po členu 239(2) [carinskega] [z]akonika, podprta z dokazi, ki lahko pomenijo posebno situacijo kot posledico okoliščin, v katerih je zadevno osebo mogoče obdolžiti prevare ali očitne malomarnosti, mora država članica, v kateri je carinski organ, ki sprejema odločitve, primer posredovati Komisiji, da ga obravnava v skladu s postopkom, določenim v členih od 906 do 909:

- če organ meni, da je posebna situacija posledica tega, da Komisija ni izpolnila svojih obveznosti,

[...]

2. Vendar primerov, navedenih v odstavku 1, ni treba posredovati:

- če je Komisija že sprejela odločitev po postopku, opredeljenem v členih od 906 do 909, o primeru, ki zadeva primerljiva vprašanja dejstev in zakonodaje,
- če Komisija že obravnava primer, ki zadeva primerljiva vprašanja dejstev in zakonodaje.

[...]“

- 9 Člen 1 Uredbe Sveta (ES) št. 975/2003 z dne 5. junija 2003 o odprtju in določitvi upravljanja tarifnih kvot za uvoz tune v pločevinkah iz oznak KN 1604 14 11, 1604 14 18 in 1604 20 70 (UL L 141, str. 1) določa:

„Od 1. julija 2003 je uvoz tune v pločevinkah iz oznak KN 1604 1411, 1604 14 18 in 1604 20 70, po poreklu iz katere koli države, upravičen do tarifne stopnje 12 odstotkov v okviru omejitev tarifne kvote, odprte v skladu s to uredbo.“

- 10 Člen 2 Uredbe št. 975/2003 določa:

„Tarifna kvota se v začetnem obdobju petih let odpre vsako leto. Njen obseg za prve dve leti je določen, kot sledi:

- 25.000 ton od 1. julija 2003 do 30. junija 2004,
- 25.750 ton od 1. julija 2004 do 30. junija 2005.“

- 11 Člen 6 te uredbe določa:

„Ta uredba se lahko spremeni med drugim letom po odprtju tarifne kvote, da bi prilagodili obseg kvote potrebam trga Skupnosti. Če pa se ta sprememba ne sprejme tri mesece pred 30. junijem 2005, se veljavnost kvote samodejno podaljša za naslednje

leto v obsegu 25.750 ton. Nato se veljavnost tarifne kvote podaljša za po eno leto in za isto količino, če se sprememba ne sprejme prej kakor tri mesece pred izpolnitvijo obstoječe kvote.“

- 12 Člen 8(1) navedene uredbe določa:

„Komisiji pomaga Odbor za carinski zakonik [...], ki je ustanovljen s členom 247a Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 13 Za uvoz tune v pločevinkah po poreklu s Tajске so bile tarifne kvote, do katerih je bila družba Bolton upravičena v letih 2005 in 2006, odprte v skladu z Uredbo št. 975/2003.
- 14 Družba Bolton je, da bi bila upravičena do tarifne kvote v obdobju od 1. julija 2007 do 30. junija 2008, vložila deklaracije za sprostitev v prosti promet za tuno v pločevinkah po poreklu s Tajске, ki so jih italijanski carinski organi sprejeli šele 2. julija, ker so uradi ob nedeljah zaprti.
- 15 V skladu s pisnimi stališči Komisije je ta 4. julija 2007 zadevno tarifno kvoto dodelila po kronološkem redu datumov sprejema carinskih deklaracij. Po dodelitvi tarifne kvote na podlagi zahtevkov za črpanje, za katere so bile deklaracije sprejete 1. julija 2007,

je bila ta tarifna kvota izčrpana na dan odprtja. Zato zahtevek za črpanje družbe Bolton ni bil upoštevan in je bila ta torej primorana plačati celotno dajatev za opravljene uvoz.

- 16 Kot je razvidno iz stališč Komisije, jo je Agenzia 16. julija 2007 prosila, naj omogoči regularizacijo zahtevkov za črpanje, ki so bili izključeni iz dodelitve carinske kvote, ker so jih italijanski carinski organi sprejeli šele v ponedeljek, 2. julija 2007. Agenzia se je v zvezi s tem oprla na upravni dogovor o upravljanju s tarifnimi kvotami, ki ga je odbor za carinski zakonik sprejel 30. oktobra 2007 (TAXUD/3439/2006-rev.1IT, v nadaljevanju: upravni dogovor). Trdila je, da bi morala Komisija v skladu s točko 15 navedenega dogovora deklaracije, ki so jih carinski organi drugih držav članic sprejeli v nedeljo, 1. julija 2007, obravnavati skupaj s tistimi, ki so bile v Italiji sprejete v ponedeljek, 2. julija 2007. Poleg tega je navedla, da bi bilo treba v obravnavani situaciji po analogiji uporabiti določbe člena 308a(8) uredbe o izvajanju v zvezi z obravnavanjem zahtevkov, sprejetih v prvih treh dneh koledarskega leta.
- 17 Komisija je 16. avgusta 2007 z dopisom TAXUD B4 D (2007) 9241 (v nadaljevanju: dopis TAXUD) odgovorila, da zahtevkov za črpanje z datumom sprejema 2. julija 2007 ni mogoče regularizirati. Dodelitev tarifnih kvot naj bi se v skladu s členom 308a(4) uredbe o izvajanju opravila po kronološkem redu in upravni dogovor tega ne more spremeniti.
- 18 Družba Bolton je prosila za povračilo dodatnega zneska dajatev, ki jih je morala plačati za uvoz, in se pri tem sklicevala na dejstvo, da za pridobitev pravic do črpanja zadevne tarifne kvote ni imela možnosti enakovredno in nediskriminatorno konkurirati

ostalim uvoznikom v Uniji. Direzione regionale per il Piemonte e la Valle d'Aosta – Ufficio delle Dogane di Alessandria je zavrnil zaproseno povračilo z odločbo z dne 17. novembra 2008. Družba Bolton je zadevo predložila predložitvenemu sodišču, da bi dosegla razglasitev ničnosti te odločbe.

- 19 V teh okoliščinah je Commissione tributaria provinciale di Alessandria prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je treba člen 239 [carinskega zakonika] razlagati tako, da lahko v okoliščinah, kakršne so zadevne, kadar država članica meni, da Komisija ni storila nobene napake in da tudi ni podan noben razlog iz člena 905(1) [uredbe o izvajanju], navedena država članica samostojno odloči o zahtevku dolžnika za povračilo v smislu člena 899(2) [uredbe o izvajanju]?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali se izraz ‚posebna situacija‘ iz besedila člena 239 [carinskega zakonika] lahko nanaša na izključitev uvoznika Skupnosti iz tarifne kvote, ki se odpre na nedeljo, če je razlog za izključitev to, da so carinski uradi zadevne države članice ob nedeljah zaprti?
3. Ali je treba člene od 308a do 308c [uredbe o izvajanju] ter upoštevne določbe [upravnega dogovora] razlagati tako, da bi morala država članica v okoliščinah, kakršne so zadevne, predhodno zaprositi Komisijo za zadržanje tarifne kvote, da bi omogočila pravično in nediskriminatorno obravnavo italijanskih uvoznikov glede na uvoznike iz drugih držav članic?

4. Ali je mogoče šteti, da sta izključitev družbe Bolton [...] iz tarifne kvote, o kateri je odločila Komisija, in dopis TAXUD ukrepa, ki sta dejansko v skladu s členi od 308a do 308c [uredbe o izvajanju] ter z upoštevnimi določbami administrativnega dogovora [...], in da sta torej veljavna?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

- ²⁰ Italijanska vlada meni, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe nedopusten. Družba Bolton bi morala pri Splošnem sodišču Evropske unije izpodbijati odločbo Komisije, s katero jo je ta izključila iz tarifne kvote, in dopis TAXUD, s katerim je bilo to stališče potrjeno. V skladu s sodno prakso iz sodbe z dne 9. marca 1994 v zadevi TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, Recueil, str. I-833) ni mogoče dopustiti, da se družba Bolton pred nacionalnimi sodišči sklicuje na napake, ki naj bi jih Komisija storila pri uporabi določb prava Unije.
- ²¹ V zvezi s tem je treba poudariti, da se prvo, drugo in tretje vprašanje ne nanašajo na veljavnost aktov, ki jih je izdala Komisija, temveč zgolj na obveznosti, ki jih imajo nacionalni organi na podlagi predpisov Unije. Tako lahko možnost, ki jo po navedbah italijanske vlade ima družba Bolton, da zadevo predloži Splošnemu sodišču, vpliva le na dopustnost četrtega vprašanja, in ne celotnega predloga za sprejetje predhodne odločbe.

- 22 Glede, natančneje, dopustnosti četrtega vprašanja je treba poudariti, da seveda možnost posameznika, da se pred sodiščem, pred katerim je začel postopek, sklicuje na neveljavnost določb aktov Unije, predpostavlja, da ta stranka ni imela pravice do vložitve direktne tožbe na podlagi člena 263 PDEU zoper te določbe, katerih posledice trpi, ne da bi imela možnost predlagati razglasitev njihove ničnosti (glej zgoraj navedeno sodbo TWD Textilwerke Deggendorf, točka 23, in sodbo z dne 29. junija 2010 v zadevi E in F, C-550/09, ZOdl., str. I-6213, točki 45 in 46).
- 23 Vendar je iz iste sodne prakse razvidno, da je treba tako direktno tožbo brez dvoma šteti za dopustno (glej zgoraj navedeno sodbo E in F, točka 48 in navedena sodna praksa). V obravnavanem primeru pa Sodišče na podlagi dokazov iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in tistih, ki jih je predložila italijanska vlada, ne more sklepati, da bi bila taka direktna tožba brez dvoma dopustna.
- 24 Kar zadeva zlasti „odločbo“ Komisije, s katero je družba Bolton po navedbah italijanske vlade izključena iz tarifne kvote, je treba ugotoviti, da ni ne iz predloga za sprejetje predhodne odločbe ne iz stališč strank razvidno, ali, kdaj in v katerem delu je bila družba Bolton seznanjena s to odločbo. Poleg tega navedena odločba Sodišču ni bila predložena, tako da to ne more preveriti, ali je bila družba Bolton njena naslovnica, oziroma v nasprotnem primeru, ali jo odločba neposredno in posamično zadeva v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU. Tako Sodišče ne more presoditi, ali bi bila tožba družbe Bolton, vložena zoper to isto odločbo, brez dvoma dopustna.
- 25 V teh okoliščinah je treba šteti, da so vsa vprašanja za predhodno odločanje dopustna.

Vsebinska presoja

Četrto vprašanje

- ²⁶ Predložitveno sodišče s četrnim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati najprej, v bistvu želi izvedeti, ali je treba člene od 308a do 308c uredbe o izvajanju in upoštevanje določbe upravnega dogovora razlagati tako, da nasprotujejo temu, da bi Komisija lahko sprejela odločbo o izključitvi izvajalca iz tarifne kvote, ker je bila ta kvota izčrpana na dan odprtja, ki je bil nedelja, to je dan, ko so carinski organi države članice, v kateri ima zadevni izvajalec sedež, zaprti.
- ²⁷ V skladu s členom 308a(1) uredbe o izvajanju se tarifne kvote, „razen če ni drugače določeno“, upravljajo po kronološkem redu datumov sprejema deklaracij za sprostitev v prosti promet.
- ²⁸ Člen 308a(4) uredbe o izvajanju določa, da Komisija „ob upoštevanju odstavka 8“ količine dodeli na podlagi datumov sprejema deklaracij za sprostitev v prosti promet. Drugi stavek te določbe podrobneje določa, da se vrstni red ugotovi v skladu s kronološkim redom teh datumov sprejema.
- ²⁹ V skladu z navedenim odstavkom 8 se za namene člena 308a šteje, da je carinski organ deklaracije, prejete 1., 2. in 3. januarja, sprejel 3. januarja. Ta isti odstavek 8 določa, da se, če je kateri koli od teh dni sobota ali nedelja, šteje, da je bila deklaracija sprejeta 4. januarja.

- 30 Iz samega besedila teh določb je razvidno, da so količine praviloma dodeljene po kronološkem redu datumov sprejema deklaracij za sprostitev v prosti promet ne glede na to, kateri dan v tednu so bile te deklaracije sprejete.
- 31 Poleg tega, ker člen 308a(8), drugi stavek, uredbe o izvajanju izrecno določa odstopanje za primer, ko je 1., 2. ali 3. januar sobota ali nedelja, to pravilo nujno pomeni, da obstaja splošno pravilo, v skladu s katerim je kronološki red odvisen samo od datuma sprejema deklaracije za sprostitev v prosti promet, ne glede na dan v tednu, ko je bila ta deklaracija sprejeta.
- 32 To razlago potrjuje sistematika člena 308a uredbe o izvajanju, saj odstavek 4 tega člena določa, da je odstopanje od tega splošnega pravila predvideno le v okoliščinah iz odstavka 8 navedenega člena, torej kar zadeva deklaracije za sprostitev v prosti promet, sprejete 1., 2. ali 3. januarja.
- 33 Okoliščina, da Komisija v skladu s točko 15 upravnega dogovora deklaracije za sprostitev v prosti promet, ki jih nacionalni organi sprejmejo v nedeljo, obravnava v ponedeljek, ne more omajati rezultata, ki izrecno in nedvoumno izhaja iz razlage člena 308a uredbe o izvajanju. Upravni dogovor namreč po svoji naravi ne more odstopati od pravil, določenih s tem členom, in ga torej ni mogoče razlagati v nasprotju z navedenim členom (glej po analogiji sodbi z dne 11. septembra 2008 v združenih zadevah Nemčija in drugi proti Kronofrance, C-75/05 P in C-80/05 P, ZOdl.,

str. I-6619, točka 61, in z dne 7. julija 2009 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-369/07, ZOdl., str. I-5703, točka 112).

- ³⁴ Prav tako je za razlago člena 308a uredbe o izvajanju brezpredmetna okoliščina, ki jo navaja družba Bolton, da je bila Komisija v času dejanskega stanja v glavni stvari seznanjena s tem, da so carinski uradi v Italiji ob nedeljah zaprti in da je obstajala nevarnost, da bo kvota izčrpana prvi dan njenega odprtja.
- ³⁵ Komisija bi morala po mnenju družbe Bolton bodisi prenesti odprtje kvote na ponedeljek bodisi obravnavati zahteve za črpanje, ki so bili v Italiji sprejeti v ponedeljek, skupaj s tistimi, ki so bili v ostalih državah članicah sprejeti v nedeljo, da bi tako zagotovila nediskriminatoren dostop do zadevne kvote vsem izvajalcem v Uniji.
- ³⁶ Vendar je treba poudariti, da Komisija ni odgovorna za nedeljsko zaprtje carinskih uradov v Italiji in da ji na podlagi tega ni treba odpravljati razlike v obravnavanju italijanskih izvajalcev, ki je posledica dejstva, da se delavniki carinskih uradov v Italiji razlikujejo od delavnikov v ostalih državah članicah.
- ³⁷ Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člene od 308a do 308c uredbe o izvajanju razlagati tako, da ne nasprotujejo temu, da bi Komisija lahko sprejela odločbo o izključitvi izvajalca iz tarifne kvote, ker je bila ta kvota izčrpana na dan odprtja, ki je bil nedelja, to je dan, ko so carinski organi države članice, v kateri ima zadevni izvajalec sedež, zaprti.

Tretje vprašanje

- 38 Predložitveno sodišče želi s tretjim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na drugem mestu, v bistvu izvedeti, ali je treba člene od 308a do 308b uredbe o izvajanju in upoštevanje določbe upravnega dogovora razlagati tako, da državi članici nalagajo, naj Komisijo zaprosi za zadržanje tarifne kvote, da bi zagotovila pravično in nediskriminatorno obravnavo uvoznikov, kadar se ta tarifna kvota odpre na nedeljo, to je na dan, ko so carinski uradi v zadevni državi članici zaprti, in obstaja nevarnost, da bo navedena kvota izčrpana na dan odprtja, glede na to, da so carinski uradi v ostalih državah članicah ob nedeljah odprti.
- 39 V zvezi s tem je treba poudariti, da morebitna obveznost države članice, da zaprosi za zadržanje tarifne kvote, predpostavlja, da ima Komisija dejansko možnost zadržati odprtje tarifne kvote zaradi nedeljskega zaprtja carinskih uradov v državi članici.
- 40 Členi od 308a do 308c uredbe o izvajanju pa ne predvidevajo zadržanja odprtja tarifne kvote v takih okoliščinah.
- 41 Poleg tega, kot je poudarila Komisija, takega zadržanja tarifne kvote ni mogoče dovoliti, ker bi to nujno pomenilo, da je odprtje take kvote v celotni Uniji odvisno od posebnih okoliščin, ki obstajajo v eni sami državi članici.

- ⁴² Nazadnje, kar zadeva pravila upravnega dogovora, je treba spomniti – kakor je bilo navedeno v točki 33 te sodbe – da ta ne morejo odstopati od določb uredbe o izvajanju.
- ⁴³ Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člene od 308a do 308c uredbe o izvajanju razlagati tako, da državi članici ne nalagajo, naj Komisijo zaprosi za zadržanje tarifne kvote, da bi zagotovila pravično in nediskriminatorno obravnavo uvoznikov, kadar se ta tarifna kvota odpre na nedeljo, to je na dan, ko so carinski uradi v zadevni državi članici zaprti, in obstaja nevarnost, da bo navedena kvota izčrpana na dan odprtja, glede na to, da so carinski uradi v ostalih državah članicah ob nedeljah odprti.

Prvo vprašanje

- ⁴⁴ Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na tretjem mestu, v bistvu sprašuje, ali lahko carinski organ države članice sam odloči o zahtevku za povračilo iz člena 239(2) carinskega zakonika, če meni, da Komisija ni storila nobene napake in da zadevni zahtevek ne spada k nobenemu od drugih primerov iz člena 905(1) uredbe o izvajanju.
- ⁴⁵ V zvezi s tem je treba spomniti, da so v skladu s členom 899(2) uredbe o izvajanju nacionalni carinski organi pristojni za odločanje, ali je treba priznati povrnitev dajatev v vseh ostalih primerih, torej ne v primerih iz odstavka 1 tega člena, ki niso upoštevni

v obravnavani zadevi, „razen v tistih, ko je treba Komisiji predložiti dokumentacijo v skladu s členom 905“.

- ⁴⁶ Ker pa je pristojni italijanski organ menil, da posebna situacija družbe Bolton ni posledica neizpolnitve obveznosti Komisije in da zadevni zahtevek ne spada k nobenemu od drugih primerov iz člena 905(1) uredbe o izvajanju, iz tega nujno izhaja, da je bil italijanski carinski organ, ki mu je bil predložen zahtevek družbe Bolton v skladu s členom 239(2) carinskega zakonika, pristojen za odločanje o tem, ali je treba navedeno povračilo priznati.
- ⁴⁷ Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je carinski organ države članice, razen v primerih iz člena 899(1) uredbe o izvajanju, pristojen, da sam odloči o zahtevku za povračilo iz člena 239(2) carinskega zakonika, če meni, da Komisija ni storila nobene napake in da zadevni zahtevek ne spada k nobenemu od drugih primerov iz člena 905(1) uredbe o izvajanju.

Drugo vprašanje

- ⁴⁸ Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati kot zadnje, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 239 carinskega zakonika razlagati tako, da se nanaša na izključitev uvoznika Unije iz tarifne kvote, ki se odpre na nedeljo, če je razlog za izključitev to, da so carinski uradi države članice, v kateri ima ta uvoznik sedež, ob nedeljah zaprti.

- 49 Za odgovor na to vprašanje je treba najprej ugotoviti, ali se člen 239 carinskega zakonika načeloma lahko uporabi v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari.
- 50 Uporaba člena 239 carinskega zakonika je namreč po mnenju italijanske vlade izključena, ker naj bi povzročila povečanje tarifne kvote čez količinsko omejitev iz členov 2 in 6 Uredbe št. 975/2003, to je 25.750 ton.
- 51 Seveda bi v postopku v glavni stvari povračilo uvoznih dajatev na podlagi člena 239 carinskega zakonika pomenilo, da bi se za uvoz uvoznikov, kot je družba Bolton, zaradi povračila razlike med običajno uvozno dajatvijo in dajatvijo na podlagi preferencialne stopnje, ki velja za to tarifno kvoto, kljub izčrpanju zadevne tarifne kvote dejansko uporabila ta preferencialna stopnja.
- 52 Iz analize besedila, sistematike in namena člena 239 carinskega zakonika pa izhaja, da ta posledica ne more izključiti uporabe te določbe v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari.
- 53 Najprej, besedilo člena 239 carinskega zakonika ne vsebuje nobene navedbe, na podlagi katere bi bilo mogoče sklepati, da je uporaba tega člena v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, izključena.

- 54 Dalje, spomniti je treba, da člen 239 carinskega zakonika pomeni generalno klavzulo pravičnosti (sodbi z dne 3. aprila 2008 v zadevi Militzer & Münch, C-230/06, ZOdl., str. I-1895, točka 50, in z dne 25. julija 2008 v zadevi C.A.S. proti Komisiji, C-204/07 P, ZOdl., str. I-6135, točka 85).
- 55 Ker torej uvozniki s sedežem v državi članici, kjer so carinski uradi na dan odprtja tarifne kvote zaprti, nimajo možnosti, da bi bile njihove deklaracije za sprostitev v prosti promet sprejete istega dne kot deklaracije izvajalcev s sedežem v drugih državah članicah, je pravično, da se ta neugoden položaj odpravi z uporabo člena 239 carinskega zakonika.
- 56 Nazadnje, če bi se štelo, da te določbe ni mogoče uporabiti v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, carinska ureditev Unije ne bi omogočala upoštevanja neugodnega položaja izvajalcev v eni državi članici v primerjavi s konkurenti, ki imajo sedež v drugih državah članicah, kar bi bilo v nasprotju s ciljem navedene določbe.
- 57 Torej ekonomske posledice, opisane v členih 50 in 51 te sodbe, ki neizogibno izhajajo iz uporabe člena 239 carinskega zakonika, načeloma ne morejo omajati uporabe te določbe v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari.
- 58 Glede vprašanja, ali so v postopku v glavni stvari izpolnjeni pogoji za uporabo člena 239 carinskega zakonika, je treba poudariti, da je v okviru sistema pravosodnega sodelovanja, ki ga določa člen 267 PDEU, predložitveno sodišče tisto, ki je pristojno za rešitev spora, o katerem odloča, medtem ko mu mora Sodišče dati vse za to potrebne

napotke v zvezi s pravom Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 4. februarja 2010 v zadevi Genc, C-14/09, ZOdl., str. I-931, točka 31).

- ⁵⁹ Za to je treba navesti, da se v skladu s členom 239(1) carinskega zakonika v povezavi s členom 899(2), prvi pododstavek, uredbe o izvajanju uvozne dajatve lahko povrnejo, če primer pomeni posebno situacijo, ki izhaja iz okoliščin, pri katerih ne gre niti za malomarnost niti za goljufivo ravnanje udeleženega.
- ⁶⁰ V skladu z ustaljeno sodno prakso je za tako posebno situacijo potrebno, da je dolžnik v izjemnem položaju v primerjavi z drugimi izvajalci, ki opravljajo isto dejavnost (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo C.A.S. proti Komisiji, točka 82 in navedena sodna praksa).
- ⁶¹ V zvezi s tem je treba poudariti, da seveda drži, da je družba Bolton v enakem položaju kot ostali uvozniki tune s sedežem v Italiji. Vendar ta okoliščina ne preprečuje ugotovitve, da so družba Bolton in ostali uvozniki tune s sedežem v Italiji v izjemnem položaju v primerjavi z uvozniki tune s sedežem v ostalih državah članicah, saj obstoj skupnega carinskega območja nujno pomeni, da so upoštevani vsi zadevni uvozniki v Uniji.
- ⁶² Glede pogojev, vezanih na neobstoje goljufije ali očitne malomarnosti je treba poudariti, da v postopku v glavni stvari ni nobenega znaka o obstoju goljufivega ravnanja ali malomarnosti družbe Bolton.

- ⁶³ Nazadnje, če predložitveno sodišče na podlagi zgoraj navedenega ugotovi, da je treba zahtevku družbe Bolton za povračilo ugoditi, je treba pojasniti še, da znesek povračila ne more ustrezati razliki med običajno carinsko dajatvijo in ugodnejšo stopnjo, ki velja za tarifno kvoto, temveč je lahko le del te razlike, saj so bili zahtevki za črpanje količin zadevne tarifne kvote, kakor je razvidno iz stališč Komisije, upoštevani le do 73,89302 %.
- ⁶⁴ Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 239 carinskega zakonika razlagati tako, da se lahko nanaša na izključitev uvoznika Unije iz tarifne kvote, ki se odpre na nedeljo, če je razlog za izključitev to, da so carinski uradi države članice, v kateri ima ta uvoznik sedež, ob nedeljah zaprti.

Stroški

- ⁶⁵ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Člene od 308a do 308c Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 214/2007**

z dne 28. februarja 2007, je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo temu, da bi Komisija lahko sprejela odločbo o izključitvi izvajalca iz tarifne kvote, ker je bila ta kvota izčrpana na dan odprtja, ki je bil nedelja, to je dan, ko so carinski organi države članice, v kateri ima zadevni izvajalec sedež, zaprti.

- 2. Člene od 308a do 308c Uredbe št. 2454/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 214/2007, je treba razlagati tako, da državi članici ne nalagajo, naj Komisijo zaprosi za zadržanje tarifne kvote, da bi zagotovila pravično in nediskriminatorno obravnavo uvoznikov, kadar se ta tarifna kvota odpre na nedeljo, to je na dan, ko so carinski uradi v zadevni državi članici zaprti, in obstaja nevarnost, da bo navedena kvota izčrpana na dan odprtja, glede na to, da so carinski uradi v ostalih državah članicah ob nedeljah odprti.**

- 3. Carinski organ države članice je, razen v primerih iz člena 899(1) Uredbe št. 2454/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 214/2007, pristojen, da sam odloči o zahtevku za povračilo iz člena 239(2) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne 20. novembra 2006, če meni, da Evropska komisija ni storila nobene napake in da zadevni zahtevek ne spada k nobenemu od drugih primerov iz člena 905(1) navedene Uredbe št. 2454/93.**

4. Člen 239 Uredbe št. 2913/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1791/2006, je treba razlagati tako, da se lahko nanaša na izključitev uvoznika Evropske unije iz tarifne kvote, ki se odpre na nedeljo, če je razlog za izključitev to, da so carinski uradi države članice, v kateri ima ta uvoznik sedež, ob nedeljah zaprti.

Podpisi